

**COLECȚIA NAȚIONALĂ DE
CARTE „DIVERSITATEA,
PROTECȚIA
ȘI VALORIFICAREA
LUMII ANIMALE”**

Academician Gheorghe DUCA

La etapa actuală a dezvoltării societății umane, ecologia reprezintă filozofia mileniului trei. Studiul biodiversității – ca element-cheie al ecologiei, este una dintre căile prioritare de cercetare, care are drept scop soluționarea problemelor ce țin de securitatea statului și a patrimoniului uman. Biodiversitatea, cu multiplele sale funcții în ecosistemele planetei, reprezintă una din sursele vitale indispensabile ale existenței umanității. În același timp, activitatea umană are un impact decisiv asupra lumii vii de pe Terra, care se soldează cu reducerea numărului și chiar cu dispariția multor specii de organisme.

Soluționarea urgentă a problemelor ce țin de stoparea impactului negativ asupra diversității biologice este stipulată în documentele Conferinței ONU de la Rio de Janeiro (1992), într-o serie de convenții și acorduri internaționale. Problemele de mediu sunt reglementate și de legislația națională. Este vorba de Legea Republicii Moldova privind protecția mediului înconjurător (1993), Legea privind regnul animal (1995), Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat (1998) ș.a.

Unul dintre obiectivele extrem de importante ale actelor internaționale și naționale nominalizate despre conservarea naturii îl constituie educația ecologică a populației. Faptul presupune o atitudine conștientă și grijulie față de patrimoniul natural al planetei. Scopul dat poate fi atins, în primul rând, prin editarea de carte ecologică, care are menirea de a familiariza publicul larg cu diversitatea, starea actuală și conservarea lumii vii la nivel național și internațional.

În această ordine de idei, colecția națională de carte „Diversitatea, protecția și valorificarea lumii animale”, reprezintă una din valorile inestimabile ale patrimoniului științific al țării noastre. Faptul este confirmat prin conferirea înaltei distincții de Stat – Premiul Național (2013). Lucrarea include 4 volume din seria *Lumea animală a Moldovei*, *Atlasul zoologic* și *Cartea pescarului*, avându-i ca autori pe savanții Ion TODERAȘ, academician, dr. hab., prof. univ.; Andrei MUNTEANU, dr., prof. univ.; Tudor COZARI, dr. hab., prof. univ.; Marin

USATÎI, dr. hab., prof. cercet.; Gheorghe PRINI, dr. ing. șt. tehn.

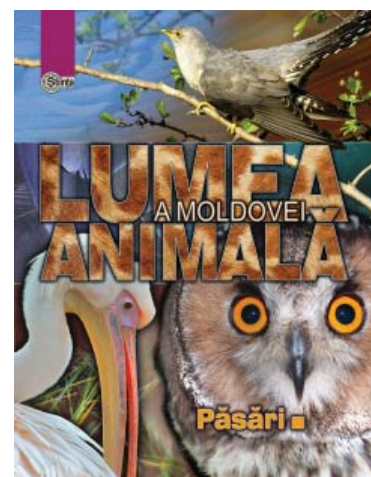
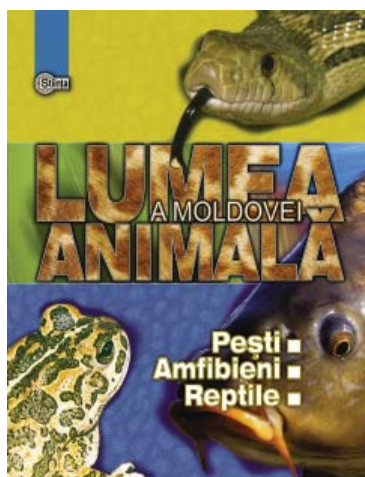
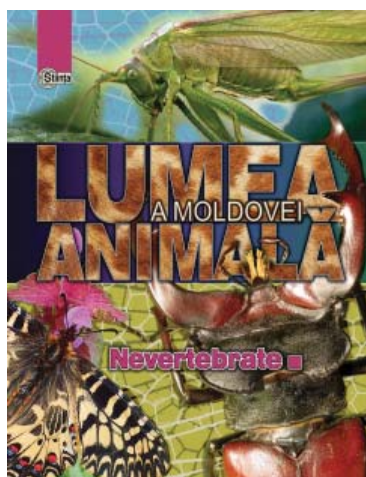
Colecția înglobează rezultatele cercetărilor științifice realizate la nivel taxonomic, biologic, ecologic și etologic, efectuate pe parcursul ultimelor 5 decenii asupra faunei Republicii Moldova. Ea vine să completeze în modul cel mai pertinent vidul informațional din tezaurul faunistic național. Datele științifice privind cele mai complexe particularități de viață ale animalelor sunt expuse exact, dar într-un mod accesibil pentru toate categoriile de cititori. Astfel, fiecare volum al seriei poate deveni pentru ei o adevărată „carte de căpătâi”.

Nu întâmplător, cărțile acestei colecții naționale unice se bucură de o prețuire înaltă la nivel național și internațional, obținând mai multe premii și distincții importante, între care: Premiul Academiei Române în domeniul biologiei „Grigore Antipa” (2008); Medalia de Aur la Salonul Internațional „Invenții, tehnici și noi produse” (Geneva, 2008); premii pentru carte cognitivă, carte didactică, în domeniul artei cărții, colecție de carte (nu mai puțin de 10 premii) la saloanele de carte, naționale și internaționale, de la Chișinău, Iași, București, Moscova (2002-2009).

Conceptul științifico-metodologic al colecției constă în salvarea tezaurului faunistic național prin cunoaștere. Pentru realizarea acestui deziderat autorii au ales cu meticulozitate cele mai relevante particularități bioloogo-ecologice și etologice ale fiecăreia dintre cele peste 1 000 de specii de nevertebrate și vertebrate, prezentându-le într-o formă textuală și iconografică originală și captivantă.

Ținând cont de standardele și exigențele științifice internaționale din domeniu, autorii au prezentat speciile de nevertebrate și vertebrate ale seriei *Lumea animală a Moldovei* în ordine filogenetică și conform unui algoritm unic: aspectul exterior, răspândirea, habitatul, particularitățile biologice și ecologice, rolul în natură și în viața omului, frecvența și factorii limitativi. Valoarea seriei *Lumea animală a Moldovei* constă în îmbinarea caracterului științific și cognitiv general cu cel metodologic și practic, prezentând o parte a patrimoniului faunistic natural într-o formă sistematizată care va putea fi solicitată pe parcursul a cel puțin câteva decenii.

Merită să fie remarcate forma elegantă de prezentare, riguros elaborată și îngrijită sub aspect editorial, materialul fotografic inedit, acumulat în mod deliberat pentru această ediție, precum și întreaga execuție editorial-poligrafică de excepție. Toate acestea se datorează echipei Întreprinderii Editori-

al-Poligrafice „Știința” a AȘM. În acest sens, seria *Lumea animală a Moldovei* este cu valoare de unicat în Europa.

O continuare logică a seriei menționate a fost editarea *Atlasului zoologic* (autor Tudor COZARI), care reprezintă o premieră editorială pentru Republica Moldova, dar și o noutate absolută la nivel mondial, prin faptul că toate imaginile sunt inserate sub formă de fotografii originale și nu de ilustrații desenate. Acest lucru a fost subliniat în mod special și de către dr. Dumitru Murariu, membru corespondent al Academiei Române, director al Muzeului Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”. El consideră că Atlasul, prin conținutul științific relevant, originalitatea fotografiilor, modalitatea concisă și exactă de expunere și ținuta poligrafică selectă, „este o lucrare inexistentă până la această dată în literatura biologică din Republica Moldova, precum și din România”.

O altă apariție editorială importantă a acestei colecții naționale – *Cartea pescarului*, prezintă cele mai valoroase specii ale patrimoniului ihtiologic național, caracterizate din punct de vedere sistematic, biologic și ecologic, dar și analizate prin prisma

rolului lor în ecosistemele acvatice ale țării noastre și în calitate de sursă nutritivă valoroasă. *Cartea pescarului* este o apariție editorială de excepție, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic, ea reprezentând un ghid eficient în cunoașterea, utilizarea rațională și protecția uneia dintre cele mai îndrăgite grupe de animale ale țării noastre – peștii.

Este cunoscut faptul că cititorul, luând în mână o carte și răsfoind-o fugitiv, de cele mai multe ori îi simte suflul spiritual și căldura internă din frazele și imaginile contemplate. Or, din acel moment, cartea, printr-un simț lăuntric deosebit și încă necunoscut rațiunii umane, devine una îndrăgită, emană lumină și căldură, apropiată sufletului nostru („o rudă a noastră”, dacă vreți). Astfel, o carte devine una autentică și poate fi definită drept o capodoperă.

Am ferma convingere că lucrările prezentate în această succintă recenzie, realizată de mine cu mare drag față de autori și creația lor, țin anume de cărțile adevărate. Sunt mândru și înțeleg că prin acest succes, obținut de colegii mei de breaslă, comunitatea științifică a mai înscris o filă inedită și meritorie în dezvoltarea științei autohtone.

